

Karel Marx nenáviděl kapitalismus. Měl pro to dobrý důvod

- CZ24 News | 14. února 2023

Karel Marx nenáviděl kapitalismus z hloubi duše. V jednom dopise napsal svému příteli Bedřichu Engelsovi, že „ať už se stane cokoli, doufám, že buržoazie bude mít důvod pamatovat si po celou dobu své existence moje vředy“. Aneb málo známé kapitoly ze života největšího ideologa totality.

Britský historik Paul Johnson, který nedávno zemřel, věnuje ve své knize „Intelektuálové“ jednu kapitolu osobnosti Karla Marxe:

Výběr, překlad, zkrácení, mezititulky autor.

Buržoazii strašil Marx svými nežity odůvodněně. Kožními vředy totiž trpěl podle historiků minimálně čtvrt století a čas od času měl jimi pokryté celé tělo. Možným důvodem mohl být jeho nezdravý životní styl. Kouřil, často a hodně pil a pouze výjimečně se myl.

Dluhy, kam se podíváš

Hlavním důvodem pro nenávisť kapitalismu byla ale pravděpodobně jeho neschopnost zacházet s penězi. Už jako mladého ho vehnala do náruče lichvářů. Vášnivá nenávisť lichvy byla hlavním hnacím motorem jeho filozofie. Vysvětluje to, proč tématu lichvy věnoval tolik času a proč vložil do knihy „Kapitál“ nenávistnou pasáž odsuzující lichvu.

Jeho potíže s penězi začaly na univerzitě. Půjčoval si peníze na všech stranách, a když přišel čas splácet, rozčilovaly ho naběhlé úroky. Považoval úrok za zločin proti lidskosti a základní stavební kámen vykořisťování člověka, který měl jeho nový systém zcela eliminovat.

Mami, pošli, došly

Před tím, než jej začal živit Bedřich Engels, ho sponzorovala rodina. Peníze jsou hlavním tématem dochované korepondence s rodinou. Ve svém posledním dopise píše Marxův otec těsně před svojí smrtí mladému Karlovi, že po celý život mu byla rodina lhostejná s výjimkou situace, kdy potřeboval pomoc. V dopise píše: „Jseš na právnické škole čtvrtý měsíc a už jsi utratil 280 thalerů. Tolik peněz jsem nevydělal za celou zimu.”

Mladý Karel Marx se ani neobtěžoval přijít otci na pohřeb.

Po smrti otce začal tláčit na svoji matku. Argumentoval, že jeho rodina je celkem bohatá a že má povinnost jej podporovat v jeho důležité práci. Kromě žurnalistické činnosti se Marx nikdy nepokoušel najít si práci. Tedy s jedinou výjimkou. V Londýně se ucházel o pozici úředníka na dráze, ale nebyl přijat z důvodu špatného rukopisu.

Práce vyloučena

Neochota najít si práci byla hlavním důvodem, proč ho rodina odmítala podporovat. Jeho matka nejenže odmítla zaplatit jeho dluhy, věříc že by si stejně nadělal nové, ale nakonec jej kompletně odřízla a jejich kontakty byly od té doby minimální.

Podle historiků měla jeho matka říci, že by si přála, aby „Karel nějaký kapitál akumuloval místo toho, aby o něm psal”.

Krycí jméno Ramboz

Po smrti rodičů nicméně Marx zdědil slušnou sumu. Zůstalo mu z ní méně, než by chtěl, protože si v očekávání dědictví vypůjčil od svého strýce Philipse, zakladatele výrobce elektrospotřebičů téhož jména. Marxovo dědictví spolu s penězi jeho ženy Jenny by v případě rozumného hospodaření vystačilo na slušnou rentu, ale jejich styl života to nedovoloval.

Byli stále až po uši v dlužích a museli opakovaně zastavovat rodinný stříbrný jídelní servis, někdy dokonce i šaty. Karla Marxe odmítli podporovat i rodiče jeho ženy, neboť jej považovali za marnotratného lenocha. Aby se vyhnul věřitelům, vystupoval Karel Marx často pod jinými jmény. V Paříži například používal jméno Ramboz.

Zachránce Engels

Až teprve Bedřich Engels zajistil rodině Karla Marxe nějakou stabilitu. Bedřich Engels byl synem prosperujícího výrobce bavlny a Marxe podporoval více než polovinu jeho života. Poté, co prodal zděděnou firmu, posílal Bedřich Engels Marxovi každý měsíc pravidelnou rentu.

Pozn. autora:

Až bude možné cestovat časem, mělo by lidstvo vyslat do 19. století nějakého terminátora. Jeho úkolem nebude zabít Sáru Connorovou ani nikoho jiného, ale pouze půjčovat Kájovi peníze bez úroku. Generacím příštím to ušetří stamiliony životů.

Zdroje:

(1) [Intelektuálové](#)

ZDROJ